EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 8.4.2021
COM(2021) 157 final

2021/0083 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu, v imenu Unije, in začasni uporabi Sporazuma o zračnem prevozu med Državo Katar na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Sporazum o zračnem prevozu med Državo Katar (v nadaljnjem besedilu: Katar) ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami je bil dosežen na pogajanjih s Komisijo v okviru pooblastila Sveta dne 7. junija 2016.

Storitve zračnega prevoza med Unijo in Katarjem se zdaj opravljajo na podlagi dvostranskih sporazumov med posameznimi državami članicami in Katarjem, če ti obstajajo.

Del zunanje letalske politike Unije je s pogajanji doseči celovite sporazume o storitvah zračnega prevoza, kadar se dokažejo dodana vrednost in gospodarske koristi takih sporazumov. Cilji Sporazuma so zlasti:

– zagotavljanje poštene konkurence, nediskriminacije, preglednosti in enakih konkurenčnih pogojev za gospodarske subjekte;

– postopno odpiranje trga v smislu dostopa do rut in zmogljivosti;

– izboljšanje povezljivosti ter s tem zagotavljanje koristi za potrošnike in gospodarstvo.

• Splošno ozadje

V pogajalskih smernicah je določen splošni cilj, da se na podlagi pogajanj doseže celovit sporazum o zračnem prevozu za postopno in vzajemno odpiranje dostopa na trg, izboljšanje regulativnega sodelovanja in zbliževanja ter zagotovitev poštene konkurence in preglednosti.

V skladu s pogajalskimi smernicami sta 4. marca 2019 obe strani parafirali osnutek sporazuma s Katarjem.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Sklenitev sporazuma EU o zračnem prevozu je ključni element razvoja zunanje letalske politike EU, kot je opisano v sporočilih Komisije COM(2012) 556 final „Zunanja letalska politika EU – reševanje prihodnjih izzivov“ in COM(2015) 598 final „Letalska strategija za Evropo“. Katar je eden od najhitreje rastočih trgov zunaj EU, na katerem se je število potnikov povečalo na več kot šest milijonov (Eurostat 2019). Skoraj vse države članice so na podlagi svojih obstoječih dvostranskih sporazumov s Katarjem o storitvah zračnega prevoza že zagotovile poln dostop do trga. Vendar ti sporazumi ne vsebujejo ustreznih določb o bistvenih elementih za preprečevanje zlorab na liberaliziranem trgu, kot so poštena konkurenca, preglednost ali socialne zadeve.

• Skladnost z obstoječimi določbami na področju, na katero se nanaša predlog

Določbe Sporazuma prevladajo nad ustreznimi določbami obstoječih dvostranskih sporazumov o storitvah zračnega prevoza med državami članicami in Katarjem. Vendar se lahko obstoječe prometne pravice, ki izhajajo iz teh dvostranskih sporazumov in niso zajete v tem sporazumu, še naprej uresničujejo, če ni diskriminacije med državami članicami in njihovimi državljani.

Uredba (EU) 2019/712 o varstvu konkurence v zračnem prevozu zagotavlja, da vsi ukrepi, sprejeti na njeni podlagi, izpolnjujejo mednarodne obveznosti, vključno s tistimi iz tega sporazuma.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Člen 100(2) v povezavi s členom 218(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Določbe Sporazuma bodo prevladale nad ustreznimi določbami obstoječih dogovorov, ki so jih sklenile posamezne države članice. Sporazum sočasno za vse letalske prevoznike Evropske unije določa enake in enotne pogoje za dostop na trg ter vzpostavlja nove ureditve za regulativno sodelovanje in zbliževanje med Evropsko unijo in Katarjem na področjih, ki so bistvena za varno, zanesljivo in učinkovito opravljanje storitev zračnega prevoza. Take ureditve se lahko dosežejo le na ravni Unije.

Z delovanjem na ravni Unije bo mogoče lažje doseči cilje predloga iz naslednjih razlogov.

Sporazum omogoča hkratno razširitev pogojev na 27 držav članic, pri čemer se uporabljajo ista pravila brez diskriminacije, koristi pa imajo vsi letalski prevozniki Unije ne glede na svoje državljanstvo. Vključuje obsežne določbe o subvencijah, protikonkurenčnih praksah in preglednosti ter zanesljive mehanizme za njihovo uveljavitev, s čimer prispeva k enakim konkurenčnim pogojem za storitve zračnega prevoza med EU in Katarjem ter med EU in drugimi namembnimi državami, na primer v Aziji, v katero potekajo leti prek Katarja.

Sporazum nadalje zagotavlja dostop vsem letalskim prevoznikom Unije do poslovnih priložnosti, kot so tiste, povezane z zemeljsko oskrbo, leti pod skupno oznako, intermodalnostjo in možnostjo prostega določanja cen, ter odpravlja zahtevo, da letalski prevozniki Unije sodelujejo z lokalnim sponzorjem pri ustanavljanju lokalnih poslovalnic v Katarju. Vključuje tudi določbe o socialnih zadevah, ki so skladne z določbami, vključenimi v mednarodne trgovinske sporazume EU, ter zavezujejo pogodbenici k izboljšanju socialnih politik in politik dela v skladu z njunimi mednarodnimi zavezami, zlasti v okviru Mednarodne organizacije dela (MOD).

Po prehodnem obdobju bodo lahko letalski prevozniki neovirano opravljali storitve potniškega in tovornega prevoza iz katerega koli kraja v Evropski uniji v Katar znotraj enotnega regulativnega okvira Sporazuma, kar trenutno ni mogoče. Letalski prevozniki bodo lahko opravljali tudi tovorni prevoz v kraje, za katere ne veljajo geografske omejitve in omejitve glede števila letov.

Postopna odprava omejitev dostopa na trg med Unijo in Katarjem ne bo le privabila novih udeležencev na trg in ustvarila priložnosti za opravljanje storitev zračnega prevoza na manj prometna letališča, ampak bo tudi omogočila združevanje med letalskimi prevozniki Unije.

• Sorazmernost

Ustanovljen bo skupni odbor za obravnavo zadev, povezanih z izvajanjem Sporazuma. Skupni odbor bo spodbujal izmenjave na strokovni ravni in bo lahko proučil možna področja za

nadaljnji razvoj Sporazuma. Skupni odbor bodo sestavljali predstavniki Komisije in držav članic ter predstavniki Katarja.

Poleg tega bodo države članice še naprej opravljale običajne upravne naloge, ki jih izvajajo v okviru mednarodnega zračnega prevoza, vendar po skupnih predpisih, ki se bodo uporabljali enotno.

- **Izbira instrumenta**

Mednarodni sporazum.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Komisija se je v skladu s členom 218(4) PDEU pogajala ob posvetovanju s posebnim odborom. Med pogajanji so bila opravljena posvetovanja tudi z zainteresiranimi stranmi iz celotne vrednostne verige v letalstvu in socialnimi partnerji, vključno zlasti s sindikati. Pripombe, zbrane v tem postopku, so bile upoštevane.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno.

- **Ocena učinka**

Ni relevantno.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Ni relevantno.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Povzetek predlaganega sporazuma**

Sporazum sestavljajo osrednje besedilo, ki vključuje temeljna načela, in dve prilogi: Priloga I o prehodnih določbah in Priloga II o geografski veljavnosti prometnih pravic pete svoboščine za tovorni prevoz.

Od 1. januarja 2021 se pravo Unije ne uporablja več za Združeno kraljestvo. Zato so bila v dogovoru s Katarjem v parafiranem besedilu črtana vsa sklicevanja na Združeno kraljestvo, vključena pa je bila standardna ozemeljska določba.

2021/0083 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu, v imenu Unije, in začasni uporabi Sporazuma o zračnem prevozu med Državo Katar na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) v povezavi s členom 218(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Svet je 7. junija 2016 pooblastil Komisijo, da začne pogajanja z Državo Katar o Sporazumu o zračnem prevozu med Državo Katar na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum). Pogajanja so bila uspešno zaključena s parafiranjem Sporazuma 4. marca 2019.

(2) Sporazum bi bilo treba podpisati v imenu Unije s pridržkom njegove poznejše sklenitve.

(3) Sporazum bi bilo treba uporabljati začasno –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Podpis Sporazuma o zračnem prevozu med Državo Katar na eni strani ter Evropsko unijo in njenimi državami članicami na drugi strani se odobri v imenu Unije s pridržkom sklenitve navedenega sporazuma.

Besedilo Sporazuma je priloženo temu sklepu.

Člen 2

Generalni sekretariat Sveta vzpostavi instrument polnih pooblastil za podpis Sporazuma s pridržkom njegove sklenitve za osebe, ki jih določi pogajalec Sporazuma.

Člen 3

Unija Sporazum do začetka njegove veljavnosti uporablja začasno v skladu s členom 29(3) Sporazuma.

Člen 4

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik